

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

W I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM im. ARMII KRAJOWEJ W MILICZU ul.11 LISTOPADA 5

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowego Systemu Oceniania:

1. *Rozporządzenie MEN z dnia 10.06.2001r.*
2. *Statut Szkoły.*
3. *Wewnętrzny System Oceniania.*
4. *Podstawa programowa dla liceum i technikum*

opracował zespół nauczycieli języka polskiego:

Wiesława Besz
Małgorzata Posacka
Alicja Süsler
Małgorzata Wojciechowska
Julita Kaczmarek
Dorota Kuśmirek-Wrzos

I. Zasady pracy, oceniania i sprawdzania umiejętności ucznia:

Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy i umieszczać w nim notatki.

1. Testy, sprawdziany i prace klasowe są obowiązkowe i zapowiadane co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.
2. Kartkówka jest formą sprawdzianu bieżącego, swoim zakresem obejmuje maksimum trzy jednostki tematyczne i nie musi być zapowiedziana wcześniej.
3. Nauczyciel ma obowiązek sprawdzenia i oddania prac kontrolnych w ciągu dwóch tygodni.
4. Nieodrobienie pracy domowej lub brak zeszytu przedmiotowego może być podstawą do wystawienia bieżącej oceny niedostatecznej.
5. Jeżeli uczeń nie oddał długoterminowej pracy w wyznaczonym dniu, otrzymuje ocenę niedostateczną.
6. Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki wynikające z nieobecności w szkole.
7. Uczeń, który nie zaliczył co najmniej 50% prac kontrolnych na ocenę pozytywną, nie może uzyskać na koniec semestru bądź roku szkolnego oceny dostatecznej, mimo pozytywnych ocen częściowych za pozostałe formy aktywności.
8. Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy prac klasowych).
9. Nie ocenia się uczniów, minimum jeden tydzień po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

II. Zasady poprawiania ocen:

1. Uczniowie mają prawo do poprawy ocen z prac pisemnych i sprawdzianów po uprzednim ustaleniu terminu z nauczycielem.
2. W przypadku nieuzasadnionej nieobecności ucznia na poprawie nauczyciel

- ma prawo wyegzekwować wiedzę z danej partii materiału na najbliższej lekcji.
3. Poprawiona ocena ze sprawdzianu i pracy pisemnej wpisywana jest do dziennika.
 4. W sytuacjach losowych (dłuższa choroba, pobyt w szpitalu) nauczyciel, po konsultacji z pedagogiem szkolnym lub wychowawcą, wyznacza inny termin zaliczenia sprawdzianu lub pracy).

III. Obszary oceniania:

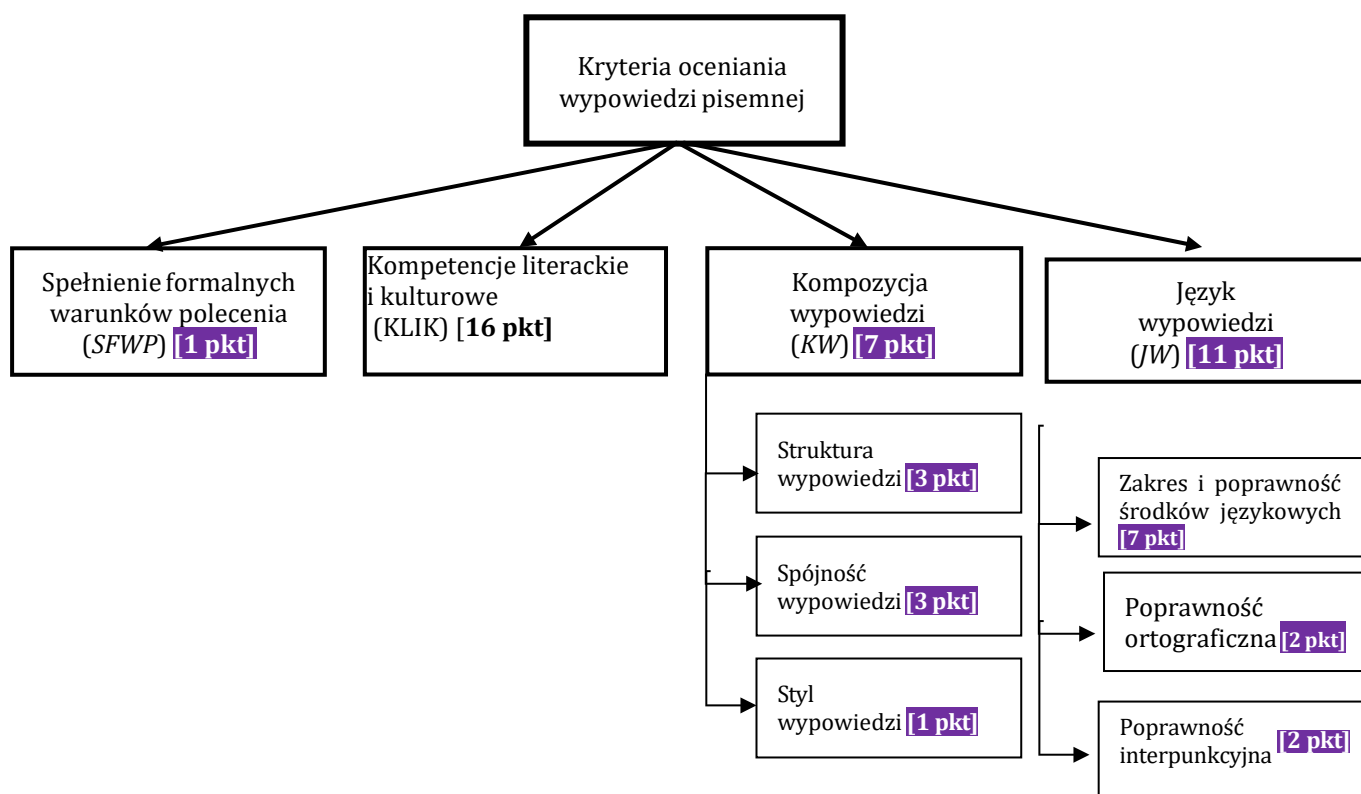
1. Wypowiedzi pisemne:
 - wypracowania
 - prace klasowe
 - sprawdziany umiejętności językowych i literackich
 - kartkówki
 - testy
 - prace domowe (różne formy)
2. Wypowiedzi ustne:
 - aktywność na lekcji
 - recytacja
 - udział w dyskusji
 - wypowiedź na zadany temat
 - odpowiedź na pytania sprawdzające wiedzę
3. Zadania praktyczne:
 - twórcze przygotowanie do lekcji
 - praca w grupie
 - inscenizacja
 - prezentacja

IV. Kryteria ocen poszczególnych form aktywności

- Uczeń otrzymuje z pracy pisemnej (sprawdziany z historii literatury, umiejętności językowych i literackich, testy, czytanie ze zrozumieniem, kartkówki) ocenę o określonej wadze:
 - waga 5 – sprawdziany, testy, prace klasowe;
 - waga 3 – kartkówki zapowiedziane i niezapowiedziane, odpowiedzi ustne, prezentacje;
 - waga 1 – aktywność w czasie zajęć, zadania domowe i inne.
- Kryteria oceny pracy pisemnej na poziomie podstawowym i rozszerzonym (rozprawka) uwzględniają wskazania dostępnych na stronie CKE *Informatorów maturalnych*.
- Oceniając wypracowanie, nauczyciele będą przydzielali punkty w czterech **kryteriach głównych**, tj.:
 1. spełnienie formalnych warunków polecenia (od 0 do 1 pkt; ≈ 3%)
 2. kompetencje literackie i kulturowe (od 0 do 16 pkt; ≈ 46%)
 3. kompozycja wypowiedzi (od 0 do 7 pkt; = 20%)
 4. język wypowiedzi (od 0 do 11 pkt; ≈ 31%).

- W ramach 3. kryterium głównego, tj. „kompozycja wypowiedzi”, nauczyciele będą przydzielali punkty w trzech kryteriach składowych, tj.:
 - 3a. struktura wypowiedzi
 - 3b. spójność wypowiedzi (tj. logika i uporządkowanie wypowiedzi)
 - 3c. styl wypowiedzi.
- W ramach 4. kryterium głównego, tj. „język wypowiedzi”, nauczyciele będą przydzielali punkty w trzech kryteriach składowych:
 - 4a. zakres i poprawność środków językowych
 - 4b. poprawność ortograficzna
 - 4c. poprawność interpunkcyjna.

Możliwe do zdobycia punkty i ich rozkład w poszczególnych kryteriach przedstawia poniższy schemat:

Szczegółowe kryteria oceny dłuższych wypowiedzi otwartych („rozprawek”), wskazane za *Informatorem maturalnym* znajdują się na końcu PSO.

- Przeliczanie punktów uzyskanych w pracy pisemnej na oceny szkolne odbywa się po przeliczeniu zgromadzonych punktów na wartości procentowe i uwzględnia przyrost wiedzy i umiejętności wraz z każdym kolejnym rokiem szkolnym:

KLASA I

	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony
OCENA	skala %	skala %
niedostateczny	0% - 29%	0% - 29%
dopuszczający	30% - 44%	30% - 44%
dostateczny	45% - 54%	45% - 54%
dobry	55% - 64%	55% - 64%
bardzo dobry	65% - 84%	65% - 84%
celujący	85% - 100%	85% - 100%

KLASA II

	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony
OCENA	skala %	skala %
niedostateczny	0% - 29%	0% - 29%
dopuszczający	30% - 49%	30% - 49%
dostateczny	50% - 59%	50% - 59%
dobry	60% - 69%	60% - 69%
bardzo dobry	70% - 89%	70% - 89%
celujący	90% - 100%	90% - 100%

KLASA III i IV

	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony
OCENA	skala %	skala %
niedostateczny	0% - 29%	0% - 29%
dopuszczający	30% - 49%	30% - 49%
dostateczny	50% - 64%	50% - 64%
dobry	65% - 79%	65% - 79%
bardzo dobry	80% - 94%	80% - 94%
celujący	95% - 100%	95% - 100%

Ustala się następujące kryteria oceny wypowiedzi ustnej;

- Poziom merytoryczny:
 - stopień wyczerpania tematu,
 - znajomość materiału literackiego,
 - zgodność komentarza z tekstem literackim.
- Poziom strukturalny:
 - kompozycja wypowiedzi
 - logiczna spójność i zwartość wywodu,
 - umiejętność przytaczania cytatów.
- Poziom językowy:
 - poprawność stylistyczna wypowiedzi,
 - poprawność gramatyczna,

- bogactwo słownictwa.

Oceniana jest także aktywność na lekcji:

- na każdej lekcji uczeń może otrzymać plusa, gdy np. formułuje trafne wnioski, sprawnie uogólnia omawiany materiał, uczestniczy w dyskusji, przestrzega zasad kulturalnego wypowiedzania się;
- nie otrzymuje plusa, gdy nie uczestniczy w lekcji lub powtarza znane, nic nieznaczące treści;
- ocenę bardzo dobrą otrzymuje po zsumowaniu 5 plusów, dobrą po zsumowaniu 4 plusów itd.

V. Sposób ustalania oceny semestralnej

Przy ustalaniu oceny semestralnej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:

- prace klasowe (wypracowania)
- sprawdziany
- odpowiedzi
- prace domowe
- aktywność na lekcji, praca w grupach

VI. Informowanie uczniów i rodziców o wymaganiach i postępach ucznia

a) nauczyciel – rodzic

- podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji rodzic może uzyskać informacje o postępach w nauce dziecka;
- rodzic ma prawo wglądu do prac pisemnych dziecka podczas spotkania z nauczycielem, w szczególności podczas ustalonych godzin dostępności

VII. Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

W przypadku ucznia o specyficznych potrzebach edukacyjnych nauczyciel, dokonując jego oceny stosuje się do wytycznych, ujętych w opinii *Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej*.

Szczegółowe kryteria oceny dłuższych wypowiedzi otwartych („rozprawek”), wskazane za *Informatorem maturalnym*

1. Kryterium: **Spełnienie formalnych warunków wypowiedzi**

<ul style="list-style-type: none"> W wypracowaniu nie występuje błąd kardynalny. ORAZ W wypracowaniu jest odwołanie do lektury obowiązkowej wybranej z listy lektur wskazanej w poleceniu lub dołączonej do niego. ORAZ Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. ORAZ Wypracowanie przynajmniej częściowo jest wypowiedzią argumentacyjną. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO Wypowiedź jest napisana w formie planu albo w punktach. 	0 pkt

2. Kryterium: **Kompetencje literackie i kulturowe**

Funkcjonalność wykorzystania utworów wskazanych w poleceniu (lektury obowiązkowej oraz innego utworu literackiego).	Poziom argumentacji wypowiedzi; erudycyjność wypowiedzi	Liczba punktów	Błędy rzeczowe
Dwa utwory wykorzystane w pełni funkcjonalnie.	<ul style="list-style-type: none"> Bogata argumentacja. Funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów. Wypowiedź świadczy o erudycji zdającego. 	16 pkt	Za każdy błąd rzeczowy należy odjąć 1 pkt od ogólnej liczby punktów przyznanych za KLİK (od 0 do 16, bez
	<ul style="list-style-type: none"> Zadowolająca argumentacja. Co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie. 	15 pkt	
	<ul style="list-style-type: none"> Zadowolająca argumentacja. W pracy kontekst/konteksty wykorzystano częściowo funkcjonalnie. 	14 pkt	
	<ul style="list-style-type: none"> Powierzchnowa argumentacja. W pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów. 	13 pkt	
Jeden utwór wykorzystany w pełni funkcjonalnie, a drugi – częściowo funkcjonalnie.	<ul style="list-style-type: none"> Bogata argumentacja. Funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów. Wypowiedź świadczy o erudycji zdającego. 	12 pkt	
	<ul style="list-style-type: none"> Zadowolająca argumentacja. Co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie. 	11 pkt	
	<ul style="list-style-type: none"> Powierzchnowa argumentacja. W pracy kontekst/konteksty wykorzystano częściowo funkcjonalnie. 	10 pkt	
	<ul style="list-style-type: none"> Powierzchnowa argumentacja. W pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów. 	9 pkt	
Dwa utwory wykorzystane częściowo funkcjonalnie.	<ul style="list-style-type: none"> Trafna argumentacja. Funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów. Praca zawiera fragmenty erudycyjne. 	8 pkt	
	<ul style="list-style-type: none"> Zadowolająca argumentacja. Co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie. 	7 pkt	

	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnowa argumentacja. • W pracy kontekst/konteksty wykorzystano częściowo funkcjonalnie. 	6 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnowa argumentacja. • W pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów. 	5 pkt
Tylko jeden utwór wykorzystany częściowo ALBO w pełni funkcjonalnie.	<ul style="list-style-type: none"> • Trafna argumentacja. • Funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów. 	4 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Zadawalająca argumentacja. • Co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie. 	3 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnowa argumentacja. • W pracy kontekst/konteksty wykorzystano częściowo funkcjonalnie. 	2 pkt
	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnowa argumentacja. • W pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów. 	1 pkt
Żaden utwór nie został wykorzystany przynajmniej w części funkcjonalnie.		0 pkt

Uwaga: jeżeli ostateczna liczba punktów przyznana w kryterium *Kompetencje literackie i kulturowe*, tj. liczba punktów po odjęciu punktów za błędy rzeczowe (jeżeli wystąpiły w pracy), wynosi 0 pkt, wówczas w pozostałych kryteriach (*Kompozycja wypowiedzi* oraz *Język wypowiedzi*) przyznaje się 0 pkt.

3. Kryterium: **Struktura wypowiedzi**

Uporządkowanie elementów treściowych wypowiedzi	Podział wypowiedzi	Liczba punktów	
Elementy treściowe wypowiedzi w całości lub w przeważającej części pracy są zorganizowane problemowo.	Poprawny zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie struktury akapitów; sposób podziału tekstu pomaga w zrozumieniu tez zdającego. Dopuszczalna 1 usterka.	3 pkt	A
	Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie) ALBO w zakresie struktury akapitów.	2 pkt	B
	Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie) ORAZ w zakresie struktury akapitów.	1 pkt	C
<ul style="list-style-type: none"> • W pracy podjęta jest próba organizacji elementów treściowych wypowiedzi problemowo. • Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane w pracy 	Poprawny zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie struktury akapitów; sposób podziału tekstu pomaga w zrozumieniu tez zdającego. Dopuszczalna 1 usterka.	2 pkt	D
	Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie) ALBO w zakresie struktury akapitów.	1 pkt	E

<p>częściowo problemowo, częściowo wyłącznie pod względem formalnym.</p> <ul style="list-style-type: none"> Elementy treściowe wypowiedzi w całości lub w przeważającej części pracy zorganizowane wyłącznie pod względem formalnym, np. wg kolejno omawianych tekstów literackich. 	<p>Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie) ORAZ w zakresie struktury akapitów.</p>	<p>0 pkt</p>	<p>F</p>
<p>Elementy treściowe wypowiedzi niezorganizowane; wypowiedź stanowi zbiór w znacznej mierze niezależnych elementów.</p>		<p>0 pkt</p>	<p>G</p>

4. Kryterium: **Spójność wypowiedzi**

<p>Wypowiedź jest w całości spójna lub występują w niej nie więcej niż 2 zaburzenia w spójności (tj. logice, uporządkowaniu) na poziomie poszczególnych akapitów LUB całej wypowiedzi.</p>	<p>3 pkt</p>
<p>W wypowiedzi występuje 3–5 zaburzeń w spójności (tj. logice, uporządkowaniu) na poziomie poszczególnych akapitów LUB całej wypowiedzi.</p>	<p>2 pkt</p>
<ul style="list-style-type: none"> W wypowiedzi występuje 6–8 zaburzeń w spójności (tj. logice, uporządkowaniu) na poziomie poszczególnych akapitów LUB całej wypowiedzi. <p>LUB</p> <ul style="list-style-type: none"> Wstęp pracy jest treściowo niespójny z częścią zasadniczą pracy ALBO z zakończeniem pracy. <p>ALBO</p> <ul style="list-style-type: none"> Zakończenie pracy jest treściowo niespójne z wstępem ALBO częścią zasadniczą pracy. 	<p>1 pkt</p>
<ul style="list-style-type: none"> W wypowiedzi występuje 9 lub więcej zaburzeń w spójności (tj. logice, uporządkowaniu) na poziomie poszczególnych akapitów LUB całej wypowiedzi. <p>LUB</p> <ul style="list-style-type: none"> Wstęp pracy jest treściowo niespójny z częścią zasadniczą pracy ORAZ z zakończeniem pracy. <p>ALBO</p> <ul style="list-style-type: none"> Zakończenie pracy jest treściowo niespójne z wstępem ORAZ częścią zasadniczą pracy. 	<p>0 pkt</p>

5. Kryterium: **Styl wypowiedzi**

<p>Styl w całości lub w przeważającej części stosowny, tj. adekwatny do odmiany pisanej języka oraz do sytuacji komunikacyjnej (jednorodny albo funkcjonalnie niejednorodny).</p>	<p>1 pkt</p>
<p>Wypracowanie nie spełnia warunków określonych w kategorii „1 pkt”.</p>	<p>0 pkt</p>

6. Kryterium: Zakres i poprawność środków językowych

Poprawność środków		Nie więcej niż 3 błędy jęz.	4–5 błędów jęz.	6–7 błędów jęz.	8–9 błędów jęz.	10–11 błędów jęz.	12–14 błędów jęz.	15–17 błędów jęz.	18 lub więcej błędów jęz.
Zakres środków		A	B	C	D	E	F	G	H
1.	Szeroki zakres środków językowych, tzn. <ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowana składnia, • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu. 	7 pkt	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2.	Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
3.	Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

7. Kryterium: Poprawność ortograficzna

Praca jest bezbłędna albo zawiera nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.	2 pkt
Praca zawiera 2–3 błędy ortograficzne.	1 pkt
Praca zawiera 4 lub więcej błędów ortograficznych.	0 pkt

8. Kryterium: Poprawność interpunkcyjna

Praca jest bezbłędna albo zawiera nie więcej niż 4 błędy interpunkcyjne.	2 pkt
Praca zawiera 5–8 błędów interpunkcyjnych.	1 pkt
Praca zawiera 9 lub więcej błędów interpunkcyjnych.	0 pkt